

Облік і оподаткування

УДК 657

Безверхий Костянтин Вікторович

*кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри фінансового аналізу та аудиту
Державний торговельно-економічний університет*

Безверхий Константин Викторович

*кандидат экономических наук, доцент,
доцент кафедры финансового анализа и аудита
Государственный торгово-экономический университет*

Bezverkhyi Kostiantyn

*Candidate of Economic Sciences, Associate Professor,
Associate Professor of the Department of Financial Analysis and Audit
State University of Trade and Economics
ORCID: 0000-0001-8785-1147*

Юрченко Олександр Анатолійович

*кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри обліку, аудиту та оподаткування
Національна академія статистики, обліку та аудиту*

Юрченко Александр Анатольевич

*кандидат экономических наук, доцент,
доцент кафедры учета, аудита и налогообложения
Национальная академия статистики, учета и аудита*

Yurchenko Oleksandr

*Candidate of Economic Sciences,
Associate Professor of the Department of Accounting, Auditing and Taxation
National Academy of Statistics, Accounting and Auditing
ORCID: 0000-0002-8447-6510*

**СПЕЦІАЛЬНИЙ РЕЖИМ ОПОДАТКУВАННЯ ДЛЯ СУБ'ЄКТІВ
ГОСПОДАРЮВАННЯ ПІД ЧАС ВІЙНИ: НОВІ ПРАВИЛА ОБЛІКУ
ТА ЗВІТУВАННЯ**

**СПЕЦИАЛЬНЫЙ РЕЖИМ НАЛОГООБЛОЖЕНИЯ ДЛЯ
СУБЪЕКТОВ ХОЗЯЙСТВА ВО ВРЕМЯ ВОЙНЫ: НОВЫЕ
ПРАВИЛА УЧЕТА И ОТЧЕТЫ**

**SPECIAL TAX REGIME FOR WAR-BUSINESS ENTITIES: NEW
RULES OF ACCOUNTING AND REPORTING**

Анотація. Вступ. Нова податкова модель, яка була запроваджена в Україні з 01 квітня 2022 року на період військового стану передбачає обрання суб'єктами господарювання спеціального режиму оподаткування. Це є найсміливішим та найбільш глобальним рішенням із боку держави, яке дозволить підтримати вітчизняну економіку, розвиваючи малий і середній бізнес, який значно постраждав від агресії Російської Федерації. Запровадження спеціального режиму оподаткування для юридичних осіб та фізичних осіб – підприємців викликає безліч запитань у науковців і практиків, які потребують вирішення. Так, зокрема: не зрозуміло хто і за яких умов може обрати спеціальний режим оподаткування; як бути із платниками ПДВ, які бажають працювати на спеціальному режимі; від яких податків звільнені платники, які обрали спеціальний режим оподаткування; кому не вигідний спеціальний режим оподаткування; які особливості ведення обліку і звітування по єдиному податку за ставкою 2%, тощо.

Мета. Метою дослідження є конкретизація сутності спеціального режиму оподаткування в економіко-правовій площині, визначення особливостей його застосування в частині обліку та звітності для суб'єктів господарювання, які його обрали.

Матеріали і методи. Матеріалами дослідження є: 1) нормативно-правове забезпечення щодо регулювання питання ведення обліку та формування показників звітності для платників податків, які обрали спеціальний режим оподаткування на період військового стану; 2) праці вітчизняних та зарубіжних вчених, що провадять свої науково-практичні дослідження у царині обліку, звітності та оподаткування.

В процесі здійснення наукового дослідження було використано наступні методи: теоретичного узагальнення та групування (для визначення умов перебування суб'єктів господарювання на спрощеному режимі оподаткування), формалізації, аналізу та синтезу (зادля формування основних правил ведення обліку та звітності для платників, які обрали спрощений режим оподаткування); логічного узагальнення результатів (формулювання висновків).

Результати. У науковій статті розкриті особливості нарахування та сплати єдиного податку за ставкою 2% в частині визначення умов перебування на спеціальному режимі оподаткування з 1 квітня 2022 року; визначено переваги та недоліки спеціального режиму оподаткування; окреслено питання, які стосуються обліку і звітності за єдиним податком за ставкою 2%; проаналізовані зміни в чинному податковому законодавстві щодо питання проведення фактичних і камеральних перевірок з боку фіскальних органів на період військового стану в Україні.

Перспективи. В подальших наукових дослідженнях пропонується зосередити увагу на удосконаленні методики ведення обліку доходів суб'єктами господарювання, які обрали спеціальний режим оподаткування, їх оподаткуванні та відображенні у податковій звітності.

Ключові слова: єдиний податок, спеціальний режим оподаткування податок на додану вартість, податкові перевірки.

Аннотация. Введение. Новая налоговая модель, которая была введена в Украине с 01 апреля 2022 года на период военного положения, предусматривает избрание субъектами хозяйствования специального режима налогообложения. Это самое смелое и наиболее глобальное решение со стороны государства, которое позволит поддержать отечественную экономику, развивая малый и средний бизнес, значительно пострадавший от агрессии Российской Федерации. Введение специального режима налогообложения для юридических лиц и физических лиц – предпринимателей вызывает множество вопросов у ученых и практиков, требующих решения. Так, в частности: непонятно, кто и при каких условиях может выбрать специальный режим налогообложения; как быть с плательщиками НДС, желающими работать на специальном режиме; от каких налогов уволены плательщики, избравшие специальный режим налогообложения; кому не выгоден специальный режим налогообложения; каковы особенности ведения учета и отчетности по единому налогу по ставке 2%, и т.д.

Цель. Целью исследования является конкретизация сущности специального режима налогообложения в экономико-правовой плоскости, определение особенностей его применения в части учета и отчетности для избравших его субъектов хозяйствования.

Материалы и методы. Материалами исследования являются: 1) нормативно-правовое обеспечение регулирования вопроса ведения учета и формирования показателей отчетности для налогоплательщиков, избравших специальный режим налогообложения на период военного состояния; 2) труды отечественных и зарубежных ученых, которые проводят свои научно-практические исследования в области учета, отчетности и налогообложения.

В процессе осуществления научного исследования были использованы следующие методы: теоретического обобщения и группирования (для

определения условий пребывания субъектов хозяйствования на упрощенном режиме налогообложения), формализации, анализа и синтеза (для формирования основных правил ведения учета и отчетности для плательщиков, избравших упрощенный режим налогообложения); логического обобщения результатов (формулирование выводов).

Результаты. *В научной статье раскрыты особенности начисления и уплаты единого налога по ставке 2% по части определения условий пребывания на специальном режиме налогообложения с 1 апреля 2022 года; определены преимущества и недостатки специального режима налогообложения; очерчены вопросы, касающиеся учета и отчетности по единому налогу по ставке 2%; проанализированы изменения в действующем налоговом законодательстве относительно проведения фактических и камеральных проверок со стороны фискальных органов на период военного положения в Украине.*

Перспективы. *В дальнейших научных исследованиях предлагается сосредоточить внимание на усовершенствовании методики ведения учета доходов субъектами хозяйствования, избравшими специальный режим налогообложения, их налогообложении и отражении в налоговой отчетности.*

Ключевые слова: *единый налог, особый режим налогообложения налог на добавленную цена, налоговые проверки.*

Summary. Introduction. *The new tax model, which was introduced in Ukraine on April 1, 2022 for the period of martial law, provides for the election of special tax treatment. This is the boldest and most global decision of the state, which will support the domestic economy by developing small and medium-sized businesses, which have suffered greatly from the aggression of the Russian Federation. The introduction of a special tax regime for legal entities and natural persons-entrepreneurs raises many questions for scientists and practitioners that*

need to be addressed. So, in particular: it is not clear who and under what conditions can choose a special tax regime; how to deal with VAT payers who want to work in a special mode; what taxes are exempt from taxpayers who have chosen a special tax regime; who does not benefit from the special tax regime; what are the features of accounting and reporting on a single tax at a rate of 2%, etc.

Purpose. *The purpose of the study is to specify the essence of the special tax regime in the economic and legal sphere, to determine the features of its application in terms of accounting and reporting for businesses that have chosen it.*

Materials and methods. *The materials of the study are: 1) regulatory and legal support for regulating the issue of accounting and reporting indicators for taxpayers who have chosen a special tax regime for the period of martial law; 2) works of domestic and foreign scientists conducting their scientific and practical research in the field of accounting, reporting and taxation.*

The following methods were used in the process of scientific research: theoretical generalization and grouping (to determine the conditions of business entities on the simplified tax regime), formalization, analysis and synthesis (to form the basic rules of accounting and reporting for taxpayers who have chosen the simplified regime taxation); logical generalization of results (formulation of conclusions).

Results. *The scientific article reveals the features of accrual and payment of the single tax at the rate of 2% in terms of determining the conditions of stay on a special tax regime from April 1, 2022; identified the advantages and disadvantages of a special tax regime; issues related to accounting and reporting on the single tax at the rate of 2% are outlined; analyzed changes in the current tax legislation on the issue of conducting factual and in-house inspections by fiscal authorities for the period of martial law in Ukraine.*

Discussion. *Further research is proposed to focus on improving the methods of accounting for income of economic entities that have chosen a special tax regime, their taxation and reflection in tax reporting.*

Key words: *single tax, special tax regime value added tax, tax audits.*

Постановка проблеми. Нова податкова модель, яка була запроваджена в Україні з 01 квітня 2022 року на період військового стану передбачає обрання суб'єктами господарювання спеціального режиму оподаткування. Це є найсміливішим та найбільш глобальним рішенням із боку держави, яке дозволить підтримати вітчизняну економіку, розвиваючи малий і середній бізнес, який значно постраждав від агресії Російської Федерації. Запровадження спеціального режиму оподаткування для юридичних осіб та фізичних осіб – підприємців викликає безліч запитань у науковців і практиків, які потребують вирішення. Так, зокрема: не зрозуміло хто і за яких умов може обрати спеціальний режим оподаткування; як бути із платниками ПДВ, які бажають працювати на спеціальному режимі; від яких податків звільнені платники, які обрали спеціальний режим оподаткування; кому не вигідний спеціальний режим оподаткування; які особливості ведення обліку і звітування по єдиному податку за ставкою 2%, тощо.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Значний внесок у формування базових положень та концепцій в частині оподаткування зроблено як вітчизняними, так і зарубіжними дослідниками. Колектив американських та чилійських авторів К.А. Агостіні (С.А. Agostini), Д. Вергара (D. Vergara) Е. Енгель (E. Engel), А. Репетто (A. Repetto) [1] досліджують спеціальні податкові режими у Чілі. Аністратенко Ю.І. [2] розглядає правові засади регулювання оподаткування малого та середнього бізнесу в Україні. Турецький дослідник Б. Бахчечі (B. Bahçeci) [3] аналізує спеціальний режим примусового стягнення податків. Буряк Н.Б. та Лукаш

С.В. [4] у своїх наукових дослідженнях розкривають проблемні питання в частині вибору оптимального режиму оподаткування для малого та середнього бізнесу в Україні, а також проводять оцінку впливу системи оподаткування на формування середнього класу країни. Дмитрів В.І. [5] зосереджує увагу на доцільності застосування спрощеної системи, проводячи оцінку її ефективності. Німецький автор Ч. Ельшнер (С. Elschner) [6] досліджує спеціальні режими оподаткування. Іванишина О.С. [9] розглядає спрощену систему оподаткування через призму її нормативно-правового регулювання, обліку та звітності суб'єктами малого підприємництва. У наукових працях І.С. Ковальчук [10] розкриті дискусійні питання щодо аналізу рівня оподаткування мікро- та малого бізнесу в Україні. Колектив українських авторів М.М. Коцупатрий та С.І. Ковач [11] аналізують системи оподаткування діяльності фізичних осіб-підприємців в Україні. Мальшакова С. [12] проводить порівняльний аналіз загальної і спрощеної системи оподаткування в Україні, окреслюючи переваги та недоліки кожної із них. Сідляр В.В. [13] розкриває теоретико-організаційні основи визначення спеціальних режимів оподаткування. Слатвінська М.О. [14] досліджує альтернативні системи оподаткування малого бізнесу та розкриває вплив деструктивних та стимулюючих чинників на розвиток малого підприємництва в Україні. Шаптала Є.Ю. [15] дотримується наукової думки, щодо обрання платником податків спеціального податкового режиму замість загальної системи оподаткування, що породжує не лише його сплату, а й спрощений порядок ведення обліку та звітування перед фіскальними органами. Разом з тим залишаються не вирішеними проблемні питання в частині конкретизації сутності спеціального режиму оподаткування в економіко-правовій площині, а також визначення особливостей його застосування в частині обліку та звітності для суб'єктів господарювання, які його обрали.

Метою статті є конкретизація сутності спеціального режиму оподаткування в економіко-правовій площині, визначення особливостей його застосування в частині обліку та звітності для суб'єктів господарювання, які його обрали.

Матеріали і методи. Матеріалами дослідження є: 1) нормативно-правове забезпечення щодо регулювання питання ведення обліку та формування показників звітності для платників податків, які обрали спеціальний режим оподаткування на період військового стану; 2) праці вітчизняних та зарубіжних вчених, що провадять свої науково-практичні дослідження у царині обліку, звітності та оподаткування. В процесі здійснення дослідження було використано наступні наукові методи: теоретичного узагальнення та групування (для визначення умов перебування суб'єктів господарювання на спрощеному режимі оподаткування), формалізації, аналізу та синтезу (зادля формування основних правил ведення обліку та звітності для СГ, які обрали спрощений режим оподаткування); логічного узагальнення результатів (формулювання висновків).

Виклад основного матеріалу. Новацією сьогодення є запровадження спрощеної системи оподаткування для юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців із річним обсягом доходу до 10 млрд. грн. Це дозволяє СГ перейти до третьої групи платників єдиного податку (далі – ЄП) і сплачувати так званий податок з обороту [5].

Платники ЄП третьої групи, які будуть сплачувати податок з обороту мають визначати базу оподаткування за касовим методом, тобто до доходу включають суми, отримані на розрахунковий рахунок та в касу СГ. Відповідно вище наведене правило буде діяти для СГ, які обиратимуть спрощений режим оподаткування.

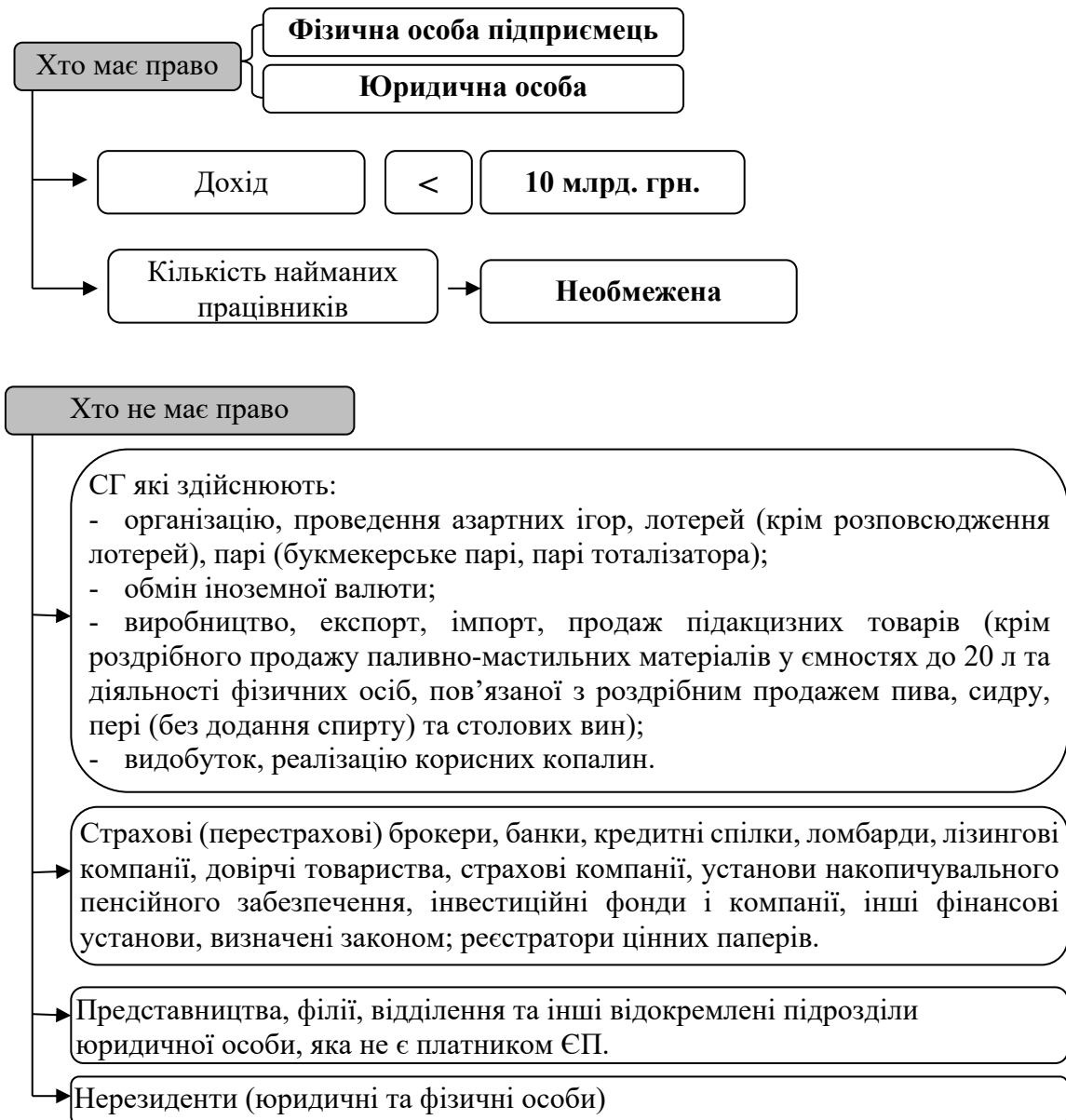
Спеціальний режим оподаткування запроваджується тимчасово з 1 квітня 2022 року до припинення або скасування воєнного, надзвичайного

стану на території України. Запроваджений спеціальний режим оподаткування передбачає, що платники ЄП третьої групи будуть сплачувати єдиний податок у розмірі 2 % отриманого доходу. При цьому такі платники звільняються від обов'язку нарахування та сплачувати ПДВ, а також від подання податкової звітності з ПДВ щодо операцій з постачання товарів, робіт та послуг, місце постачання яких розташоване на митній території України.

Умови перебування СГ на спеціальному режимі зображено на рис. 1.

Для обрання спеціального режиму СГ має подати заяву до органу ДПС за місцем своєї податкової адреси, у строки не пізніше останнього числа місяця, що передує періоду переходу. Новостворені СГ, які бажають бути платниками ЄП третьої групи із застосуванням спеціального режиму оподаткування, подають заяву протягом 10 днів із дня державної реєстрації. При цьому вони будуть вважатися платниками ЄП із спеціальним режимом оподаткування з дня їхньої державної реєстрації.

Після припинення або скасування воєнного, надзвичайного стану на території України платники ЄП третьої групи, які використовували спеціальний режим оподаткування, втрачають право на його застосування з першого дня наступного місяця. При цьому такі платники автоматично повертаються на систему оподаткування, яку вони застосовували до обрання спеціального режиму оподаткування.

**Рис. 1. Умови перебування на спеціальному режимі оподаткування у період
військового стану в Україні**

Джерело: розроблено автором на основі [7]

Податковим періодом для платників ЄП третьої групи, які використовують спеціальний режим оподаткування є календарний квартал. Такі платники мають подавати податкову декларацію платника ЄП за звітний квартал із зазначенням суми помісячного доходу в строки, установлені для квартального податкового періоду [7]. Платники ЄП щомісяця до 15-го числа сплачують авансовий внесок із ЄП за підсумками попереднього календарного місяця. Тобто за квітень ЄП потрібно буде

сплатити до 15 травня, за травень – до 15 червня, тощо. А у звітності з ЄП за II квартал потрібно буде відобразити суму доходу за квітень, травень та червень – і за кожен місяць окремо.

Платник ЄП за ставкою 2% звільняється від сплати:

- податку на прибуток підприємств;
- податку на доходи фізичних осіб у частині доходів ФОП, що отримані в результаті господарської діяльності платника єдиного податку (фізичної особи);

- податку на додану вартість;

- земельного податку за земельні ділянки, що використовуються платниками ЄП третьої групи зі ставкою у розмірі 2% доходу для провадження господарської діяльності (крім діяльності з надання земельних ділянок та/або нерухомого майна, що знаходиться на таких земельних ділянках, в оренду (найм), позичку, на іншому праві користування);

- загального мінімального податкового зобов'язання за земельні ділянки, що розташовані на територіях, на яких ведуться (велися) бойові дії, або на територіях, тимчасово окупованих збройними формуваннями Російської Федерації, та/або за земельні ділянки, визначені обласними військовими адміністраціями як засмічені вибухонебезпечними предметами та/або на яких наявні фортифікаційні споруди, за 2022 та 2023 податкові (звітні) роки;

- екологічного податку за об'єкти оподаткування, що розташовані на територіях, на яких ведуться (велися) бойові дії, або на територіях, тимчасово окупованих збройними формуваннями Російської Федерації [7].

Спеціальний режим оподаткування є не вигідним для:

- СГ, хто співпрацює з контрагентами – платниками ПДВ, які не переходитимуть на спеціальний режим оподаткування. Причиною є відсутність вхідного ПДВ від СГ, які застосовують спеціальний режим оподаткування;

- імпортерів, оскільки сплачений під час розмитнення товару ПДВ не можна буде включити до податкового кредиту;
- СГ, які здійснюють товарообмінні (бартерні) операції, які є заборонені відповідно до чинного податкового законодавства для платників ЄП;
- платників ПДВ, які після закінчення дії спеціального режиму і відновлення ПДВ-статусу зобов'язанні визначити умовне постачання (нарахувати податкові зобов'язання із ПДВ) товарів (послуг, необоротних активів), які були придбані до початку застосування спеціального режиму (і суми ПДВ за цими придбаннями були включені до податкового кредиту) і використані у постачаннях у період дії спеціального режиму;
- платників ЄП четвертої групи, які виступають платниками ПДВ і продають сільськогосподарську продукцію своїм покупцям (замовникам) - платникам ПДВ. В такому разі з ним можуть відмовитися співпрацювати контрагенти.

Вважаємо, що обрання спеціального режиму оподаткування доцільне платникам ЄП четвертої групи, хто не є платником ПДВ. Виходячи з цього, пропонуємо з початку проаналізувати свою діяльність – і вже виходячи із цього приймати рішення про перехід у третю групу платників ЄП.

Обрання спеціального режиму оподаткування є добровільною справою для СГ. Якщо платник ЄП третьої або четвертої групи або платник на загальній системі оподаткування не бажає змінювати систему та режим оподаткування, він має право не переходити на спеціальний режим оподаткування у третій групі платників ЄП.

Фізичні особи-підприємці, які є платниками ЄП першої та другої груп, мають право не сплачувати єдиний податок з 1 квітня 2022 року до припинення або скасування воєнного, надзвичайного стану на території України. Такі особи можуть не подавати декларацію платника ЄП – фізичної особи-підприємця за період, у якому вони не сплачували ЄП [7].

Досліджуючи питання спеціального режиму оподаткування у період військового стану в Україні, зосередимо увагу на перевірках, які проводять фіскальні органи. На сьогодні органи ДПС мають право проводити камеральні та фактичні перевірки.

Камеральні перевірки стосуються в основному податкової декларації із ПДВ або уточнюючих розрахунків до них, до яких подано заяву про повернення суми бюджетного відшкодування, а також митних декларацій. Тобто у випадку, коли СГ обирає спеціальний режим оподаткування, він не потрапляє під камеральні перевірки з боку фіскальних органів.

Чинне податкове законодавство визначає, що податкові декларації підлягають перевірці з боку органів ДПС протягом 90 календарних днів після закінчення строку, встановленого для її подання. У випадку, коли податкова декларація була подана із запізненням – тоді протягом 90 календарних днів після її фактичного подання.

Фактичні перевірки у період військового стану можуть проводитися, у таких випадках, якщо:

– у фіскалів є інформація, яка свідчить про можливість порушення платником податків вимог податкового законодавства, щодо забезпечення можливості проведення розрахунків за товари (послуги) з використанням електронних платіжних засобів;

– до фіскальних органів надійшло письмове звернення покупця про порушення платником податків порядку проведення розрахункових операцій, зокрема про те, що платник податків не забезпечив покупцям можливість розрахуватися за товари (послуги) за допомогою електронних платіжних засобів [6].

На період військового стану в Україні не застосовуються штрафні санкції до платників податків за порушеннями останніми податкового законодавства. Особливості полягають в тому, що Закон України № 2118 звільнив платників податків від відповідальності за податкові порушення,

допущені в період воєнного стану. Було передбачено, що в разі відсутності у платника податків можливості своєчасно виконати свої обов'язки (зокрема, дотримати строки сплати податків і зборів, подання звітності, термінів реєстрації у відповідних реєстрах податкових або акцизних накладних, розрахунків коригування, подання електронних документів, що містять дані про фактичні залишки пального й обсяг обороту пального або спирту етилового тощо) такий платник податків звільняється від відповідальності, але повинен виконати свої обов'язки протягом трьох місяців після скасування воєнного стану в Україні [8]. Однак за порушення, які були виявлені в ході камеральних або фактичних перевірок, до платників податків застосовуватимуться санкції, які передбачені чинним податковим законодавством, контроль за виконанням якого покладений на податкові органи. Варто зауважити, що штрафні санкції не діють на період дії воєнного та надзвичайного стану, а також звільнено від відповідальності за порушення, допущені внаслідок форс-мажору.

Висновки і перспективи подальших досліджень. Таким чином, проведені дослідження дозволили окреслити нові зміни в частині ведення обліку та звітності для бізнесу, які були спричинені новою податковою реформою на період військового стану в Україні. Розкрито умови перебування СГ на спеціальному режимі оподаткування, визначені переваги та недоліки такого режиму для СГ, окреслені основні правила ведення обліку та звітування по єдиному податку за ставкою 2 %. Окремими питанням була зосереджена увага на видах податкових перевірок, які можуть проводитися фіскальними органами під час ведення підприємницької діяльності в період військового стану. У подальших наукових дослідженнях пропонується зосередити увагу на удосконаленню показників податкової звітності в частині відображення інформації про господарську діяльність платників податку, які обирають спрощений режим оподаткування.

В подальших наукових дослідженнях пропонується зосередити увагу на удосконаленні методики ведення обліку доходів суб'єктами господарювання, які обрали спеціальний режим оподаткування, їх оподаткуванні та відображенні у податковій звітності.

Література

1. Agostini C.A., Engel E., Repetto A., Vergara D. Using small businesses for individual tax planning: evidence from special tax regimes in Chile. *International Tax and Public Finance*. 2018. 25(6). P. 1449-1489.
2. Аністратенко Ю.І. Концептуалізація правового регулювання оподаткування малого та середнього бізнесу в Україні: монографія. Київ: Рута, 2016. 397 с.
3. Bahçeci B. Is There a Special Enforced Tax Collection Regime Under the ECtHR Case Law? *EC Tax Review*. 2021. 30(1). P. 39-47.
4. Буряк Н.Б., Лукаш С.В. Шляхи удосконалення спрощеної системи оподаткування в Україні. *Інноваційна економіка*. 2011. № 3. С. 219-222. URL: <https://financial.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2015/11/219.pdf> (дата звернення: 31.03.2022).
5. Дмитрів В.І. Особливості застосування спрощеної системи оподаткування в Україні. *Економіка та митно-правові відносини*. 2017. Випуск 2. С. 41-49. URL: <http://sciencehub.org.ua/wp-content/uploads/2018/06/7.-Дмитрів-В.І.-41-49.pdf> (дата звернення: 31.03.2022).
6. Elschner C. Special tax regimes and the choice of organizational form: Evidence from the European Tonnage Taxes. *Journal of Public Economics*. 2013. № 97(1). P. 206-216.
7. Закон України Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законодавчих актів України щодо дії норм на період дії воєнного стану від 15.03.2022 № 2120-IX. URL:

- <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2120-20#Text> (дата звернення: 31.03.2022).
8. Закон України Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законодавчих актів України щодо особливостей оподаткування та подання звітності у період дії воєнного стану від 03.03.2022 № 2118-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2118-20#Text> (дата звернення: 31.03.2022).
 9. Іванишина О.С., Деміденко Л.С. Спрощена система оподаткування, обліку та звітності: сучасний стан та напрями її вдосконалення. *Ефективна економіка*. 2020. № 5. URL: http://www.economy.nauka.com.ua/pdf/5_2020/89.pdf (дата звернення: 31.03.2022).
 10. Ковальчук І.С. Аналіз рівня оподаткування суб'єктів малого підприємництва в Україні. *Modern Economics*. 2017. № 5. С. 29-35. URL: <https://modecon.mnau.edu.ua/taxation-analysis-of-small-enterprise-subsidiariesin-ukraine/> (дата звернення: 31.03.2022).
 11. Коцупатрий М.М., Ковач С.І., Безверхий К.В. Системи оподаткування діяльності фізичних осіб-підприємців в Україні. *Актуальні проблеми економіки*. 2012. № 10. С. 183-194. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ape_2012_10_27 (дата звернення: 31.03.2022).
 12. Мальшакова С. Аналізуємо системи оподаткування. *Баланс-агро*. 2018. № 45 (609). С. 16-18 URL: <https://uteka.ua/ua/publication/agro-4-nalogooblozhenie-selhozpredpriyatij-12-analiziruem-sistemy-nalogooblozheniya> (дата звернення: 31.03.2022).
 13. Sidlyar V.V. Theoretical and organizational basis for determination of special tax regimes. *Actual Problems of Economics*. 2008. Issue 12. P. 161-167.

14. Слатвінська М.О. Альтернативні системи оподаткування малого бізнесу: стан, проблеми, перспективи: монографія. Одеса: Одеський національний економічний університет, 2012. 252 с.
15. Шаптала Є.Ю. Стимули у податково-правовому регулюванні: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. юрид. наук: спец. 12.00.07 – адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне прав. Ірпінь, 2019. 21 с.

References

1. Agostini, C.A., Engel, E., Repetto, A., Vergara, D. (2018). Using small businesses for individual tax planning: evidence from special tax regimes in Chile. *International Tax and Public Finance*. № 25(6). P. 1449-1489 [in English].
2. Anistratenko, Yu.I. (2016) Kontseptualizatsiya pravovoho rehulyuvannya opodatkovannya maloho ta seredn'oho biznesu v Ukrayini: monohrafiya [Conceptualization of the legal regulation of taxation of small and medium enterprises in Ukraine: monograph]. Kyiv: Ruta. 397 p. [in Ukrainian].
3. Bahçeci, B. (2021). Is There a Special Enforced Tax Collection Regime Under the ECtHR Case Law? *EC Tax Review*. 30(1). P. 39-47 [in English].
4. Buriak, N.B., Lukash, S.V. (2011). Shliakhy udoskonalennia sproshchenoi systemy opodatkovannia v Ukraini [Ways to improve the simplified taxation system in Ukraine]. *Innovatsiina ekonomika*. № 3. P. 219-222 URL: <https://financial.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2015/11/219.pdf> [in Ukrainian].
5. Dmytriv, V.I. (2017). Osoblyvosti zastosuvannia sproshchenoi systemy opodatkovannia v Ukraini [Features of application of the simplified taxation system in Ukraine]. *Ekonomika ta mytno-pravovi vidnosyny*. Vypusk 2. P. 41-49 URL: <http://sciencehub.org.ua/wp-content/uploads/2018/06/7.-Дмитрів-В.І.-41-49.pdf> [in Ukrainian].

6. Elschner, C. (2013). Special tax regimes and the choice of organizational form: Evidence from the European Tonnage Taxes. *Journal of Public Economics*. № 97(1). P. 206-216 [in English].
7. Zakon Ukrainy Pro vnesennia zmin do Podatkovoho kodeksu Ukrainy ta inshykh zakonodavchykh aktiv Ukrainy shchodo dii norm na period dii voiennoho stanu vid 15.03.2022 № 2120-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2120-20#Text> [in Ukrainian].
8. Zakon Ukrainy Pro vnesennia zmin do Podatkovoho kodeksu Ukrainy ta inshykh zakonodavchykh aktiv Ukrainy shchodo osoblyvosti opodatkovannia ta podannia zvitnosti u period dii voiennoho stanu vid 03.03.2022 № 2118-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2118-20#Text> [in Ukrainian].
9. Ivanyshyna, O. and Demidenko, L. (2020). Simplified system of taxation, accounting and reporting: current state and direction of its improvement. *Efektivna ekonomika*. Vol. 5. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=7909> [in Ukrainian].
10. Kovalchuk, I.S. (2017). Analiz rivnia opodatkovannia subiektiv malogo pidpriemnytstva v Ukraini [Analysis of the level of taxation of small businesses in Ukraine]. *Modern Economics*. № 5. P. 29-35. URL: <https://modecon.mnau.edu.ua/taxation-analysis-of-small-enterprise-subsidiaries-in-ukraine/> [in Ukrainian].
11. Kotsupatryi, M.M., Kovach, S.I., Bezverkhyi, K.V. (2012). Systemy opodatkovannia diialnosti fizychnykh osib-pidpriiemtsiv v Ukraini [Systems of taxation of activities of natural persons-entrepreneurs in Ukraine]. *Aktualni problemy ekonomiky*. № 10. P. 183-194 URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ape_2012_10_27 [in Ukrainian].
12. Malshakova, S. (2018). Analizuiemo systemy opodatkovannia [The analyze tax systems]. *Balans-ahro*. № 45 (609). P. 16-18 URL:

<https://uteka.ua/ua/publication/agro-4-nalogooblozhenie-selxozpredpriyatij-12-analiziruem-sistemy-nalogooblozheniya> [in Ukrainian].

13. Sidlyar, V.V. (2008). Theoretical and organizational basis for determination of special tax regimes. *Actual Problems of Economics*. Issue 12. P. 161-167 [in English].
14. Slatvinska, M.O. (2012). Alternatyvni systemy opodatkuvannia maloho biznesu: stan, problemy, perspektyvy [Alternative systems of small business taxation: status, problems, prospects]: monohrafiia. Odesa: Odeskyi natsionalnyi ekonomichnyi universytet. 252 p. [in Ukrainian].
15. Shaptala, Ye.Iu. (2019). Stymuly u podatkovu-pravovomu rehuliuванні [Incentives in tax and legal regulation]: avtoref. dys. na zdobuttia nauk. stupenia kand. yuryd. nauk: spets. 12.00.07 – administratyvne pravo i protses; finansove pravo; informatsiine prav. Irpin. 21 p. [in Ukrainian].